

Térségi Tükör

Közéleti információs havilap • Megjelenik minden hónap első hetében • I. évfolyam 9. szám, 2007. december

Ásotthalom, Bordány, Domaszék, Forráskút, Mórahalom, Öttömös, Pusztamérges, Röske, Ruzsa, Szeged, Üllés, Zákányszék

Békés Karácsonyt

Az ünnepek közül talán mindenkinek a karácsony áll szívéhez a legközelebb. A karácsony az öröm, a béke, a szeretet és a család ünnepe. Izgatott készülődés előzi meg az örömteli várakozást, mely szent este oldódik fel. Csengőszó jelzi az igazi, bensőséges ünnepelés kezdetét. A karácsonyfa, a fenyőgyanta illata, a szikrázó csillagszóró sercegése, a tündöklő gyertyafény elkápráztat bennünket. A közös éneklés, az imádkozás, az ünnepi asztal, az ajándékozás, a gondtalan együttlét boldogságot varázsol körénk. Egy estére elfeledjük gondjainkat, kizárjuk életünköt a külvilág zűrzavaros forgatagát. Együtt, egymásnak élünk. Gyakrabban lenne szükségünk ezekre a percekre, azokra a pillanatokra, amikor a lélek megnyugszik, amikor az ártatlan gyermeki szemek csillogásában gyönyörködhetünk, s amikor az arcokról a gondtalan öröm sugárzik. Észre kellene vennünk, hogy a mindennapok során is szükségünk van egymásra, egymás önzetlen szeretetére, támogatásra, a családok összefogására. Nem csak karácsonykor. Ünneppé kellene a hétköznapokat is varázsolnunk, hiszen saját életünket tennénk könnyebbé és szebbé. A család biztonságot adó oltalma nélkül védtelenek, a közösségek tagjaként felénk irányuló szeretet nélkül pedig árvák lennénk e világban. Sajnos élnek közöttünk olyanok, akik egyedül ünnepelnek. Számukra ez a nap még szomorúbb, mint a sűrű hétköznapok, hiszen nincs, aki kinyissa a kassza ajtaját, beköszönjön, megsimítsa a megfáradt, idős arcot, megfogja a dolgozó kezeket boldog karácsonyt kívánva. Gondoljunk rájuk is és azokra is, akik már nem tölthetik velünk az ünnepet, hiszen üres a hely s már csak egy pislákoló gyertyaláng jelzi köztetek vagyok. Vannak olyan gyermekek, akikre szüleik nélkül köszönt az ünnep. Bízni kell és remélni, hogy ezek a gyermekek is megtalálják majd helyüket és a sors kárpótlást nyújt számukra az elvesztegetett szép napokért. Karácsonyra készülődve keressük az Élet szépségét, adjunk a bennünk lakozó jóból másoknak is! Békés és szeretetteljes karácsonyt kívánok Mindenkinek!

Nógrádi Zoltán
polgármester

A tartalomról:

Döntsenek az emberek

Milliók helyeslik a népszavazást **2. o.**

Hit, akarat, emberség

Szabó Géza ötvösművész emlékezete **2. o.**

Az Év Esélyegyenlőségi Terve

Országos elismerést kapott Üllés **4. o.**

Jubileumi vetőmagbörze

Termelők és kereskedők tanácskoztak **7. o.**

Akadálymentesítésre pályázhatnak

Öttömös, Pusztamérges, Zákányszék **11. o.**

Karácsonyi ünnepkör

Hagyományok, népszokások **12. o.**

A kormányzati kommunikáció a Fidesz népszavazási kezdeményezése körül lobogó lángokat igyekszik takarékon tartani, és ehhez nagy segítséget kap az amúgy függetlennek mondott médiától is. Lapunk éppen ezért az utca emberét kérte meg, mondja el nyíltan a véleményét.

Mint ismeretes a nagyobbik ellenzéki párt három kérdéskörben szeretné kikérni a népszavazást. A társadalombiztosítás magánosításáról, a kórházi napi díjról és a vizitdíjről dönthetnének az állampolgárok.

„Szerintem éppen itt az ideje, hogy a gyűrűző

Döntsenek az emberek

Milliók helyeslik a népszavazást

reformok közepette végre a mi véleményünket is kikérjék – mondta el lapunknak Zsemle Csaba, aki két hete költözött Szegedre. – Azt már megszokhattuk, hogy a választási ígéretet követően sokat nem teljesítenek a megválasztott pártok, de, hogy ennyire az ellenkezőjét tegyék, erre még nem volt példa. Én elmegyek majd szavazni.”

Kovács Ágnes gyeseen lévő anyuka szerint túrhetetlen, ami ma Magyarországon folyik. „Néha úgy érzem, a kormány úgy bánik az országgal, mintha egy céget irányítana. A veszteséget termelő részleget eladni, összevonni, leépíteni! Itt emberek él-

nek! Fejleszteni kellene, és nem potenciális üzleti lehetőségként kezelni a lakosságot. A magánbiztosítók társadalombiztosításba tervezett bevonásával ez a céljuk. Biztos, hogy szavazok majd, és nem kérdés az sem, hogyan döntök.”

Hauptmann Tamás ötöd éves egyetemista sajnálja, hogy belpolitikai kérdések eldöntésére használjuk a népszavazás intézményét. Szerinte a leghatékonyabb eszköz az általános elégedetlenség kinyilvánítására a november 22-i sztrájk, ami példanélküli összefogásra sarkallta a közéletet.

A vezetékeve elhallgatását kérő Károly lapunknak elmond-

Tarlós Istvánt hallgatják a változást várók

ta, hogy bár ő elkötelezett baloldali szavazó, de most már úgy látja, hogy a kormánykoalíció nagyon rossz úton jár. „Azt nem tudom, hogy én elmegyek-e szavazni, de támogatom a kezdeményezést, mert a mai szocialista pártnak semmi köze a baloldalisághoz. Lehet, hogy ez annak is köszönhető, hogy a legfontosabb miniszteri

székekbe – gazdaság, oktatás, egészségügy – egy olyan néhány százalékos támogatottságú pártnak az embereit ültetik, akik a vadkapitalizmus elkötelezett hívei, és a szociálisan érzékeny réteggel semmit sem törődnek. Ezen változtatni kell, és ha ennek az egyetlen eszköze a népszavazás, akkor legyen!”

Dobó Csaba

Szabó Géza ötösművész emlékezete

Idősebb Szabó Géza szegedi ötösművész Emlektábláját ünnepélyes keretek közt avatták fel november 23-án a család Kolozsvár téri házában falán.

A megjelentek előtt Nógrádi Zoltán parlamenti képviselő az emlektábla jelentőségéről szólt, majd ismertette az ötösművész életútját.

– Ha azokban akik ismerték, a tábla láttán felmerülnek közös emlékek, mások pedig az emlektábla révén megjegyzik Szabó Géza nevét, akkor elértük a célunkat, hiszen az életútja nem merül feledésbe. Bár, ahogy ma mondanánk autodidakta módon tanulta az ötösmesterséget akaraterejével, elszántságával, tudásával odáig jutott, hogy mesterlevelet is szer-

zett. A történelem viharai nem vették el sem a lelkesedését, sem a hitét, sem a bátorságát és létrehozta a műhelyét tradíciót teremtve ezáltal Szegeden. Élete, művei hozzákapcsolódnak Szeged legfontosabb eseményeihez. Többek között a Kolozsvárról idetelepülő Egyetem szimbólumai is az ő keze munkáját dicsérik. – Tisztelt megjelentek, úgy vélem az ember életében három olyan fontos dolog van, ami meghatározza minden lépését, ezek pedig a hit, az akarat és az emberség. A hit értékrendet ad számára, az akaratérő nap

Hit, akarat, emberség

Nógrádi Zoltán parlamenti képviselő méltatta Szabó Géza művészetét

mint nap hajtja új célok felé, az embersége pedig másokhoz való viszonyát határozza meg és megbecsülést hoz. Idősebb Szabó Géza hite, akaratát és embersége példát teremtett szűkebb és tágabb környezetére számára egyaránt.

Az ünnepi eseményen fia Szabó Géza érdekes adalékokkal járult hozzá az alkotó életútjának ismertetéséhez. Megtudhattuk, hogy édesapja 32 szakmából vizsgázott, és bár erős volt

a kísértés, hogy elhagyja az országot mégis Magyarországon maradt. Ő készítette a fogadalmi templom belső díszit, a püspöki pásztorbotot, de rengeteg érem – többek közt – a Madách-portré is az ő nevéhez fűződik. 1952-ben a családot kitelepítették, és ekkor minden relikvia elveszett, ezért hosszú, áldozatos munkára volt szükség az alkotói örökség összegyűjtésére.

Szebenyi Mihály, a Szeged-Móraváro-

si Kálvária Polgári Kör vezetőségi tagja – lapunk kérdésére válaszolva elmondta, hogy a polgári kör kezdeményezte az emlektábla elhelyezését és nyújtott be pályázatot az anyagi háttér előteremtésére.

A beszédek után Nógrádi Zoltán és az alkotó unokája együtt leplezték le az alkotást, majd a család állófogadásra invitálta az ünnepelőket a kiállított ötösremek közé.

pásztai

10 éves a puztamérgesi középiskola

November végén rendezvénysorozattal ünnepelték meg a puztamérgesi középiskola fennállásának tizedik évfordulóját.

Az oktatási intézmény 1996-ban nyitotta meg kapuit, azzal a céllal, hogy a homokháti térségben élő, általános iskolát végzett diákok számára továbbtanulási lehetőséget, középfo-

kú oktatást biztosítson. A kötelező foglalkozások mellett számos lehetőség van a szabadidő hasznos eltöltésére, van például **könyvtár, színjátszó kör, társastánc-tanfolyam, kézműves foglalkozás, hitoktatás és különböző sportszakkörök**. A tanulók kollégiumi elhelyezést vehetnek igénybe, **88 leány és 48 fiú férőhely van. 2007 novemberében a régi diákok létrehozták a Puztamérgesi Középiskolaért Közhasznú Alapítványt**, melynek célja a középiskola további fejlesztése, valamint a tanulmányi

és nevelési munka támogatása. Az ünnepi rendezvények keretében voltak tanár-diák találkozók, osztálytalálkozók illetve videóvetítés és fényképképzés. A helyi művelődési házban hangulatos **ünnepi műsort tekinthettek meg a vendégek**, majd jótékonyági **iskolabált** tartottak hagyományteremtő szándékkal. A bál éjjel 3 óráig tartott, a rendezvénysorozatot tombolahúzás zárta. **Nógrádi Zoltán** országgyűlési képviselő fontosnak tartja hogy a **puztamérgesi iskola** megmaradjon és mindent megtesz ennek érdekében.

Kötvényeket bocsát ki a megyei önkormányzat

A régiók nem állták ki az alkotmányosság próbáját

A Csongrád Megyei Önkormányzat november 22-i közgyűlésén közmeghallgatást tartottak a 2008-as évi költségvetési koncepcióról. Megkerestük Csőke Attilát a Pénzügyi Bizottság elnökét, hogy ismertesse a koncepció irányvonalát.

„A koncepciónak az a feladata, hogy kijelölje a megye számára a jövő évi prioritásokat, meghatározza azokat a kereteket, amit az országos költségvetés jelent számunkra, illetve az önként vállalt feladataink pénzügyi lehetőségeit – nyilatkozta lapunknak Csőke Attila. – December végére ennek az irányvonalnak az alapján készül el a

költségvetési tervezet, amiről várhatóan jövő év februárjában döntenek majd.” A pénzügyi bizottság elnöke elmondta, hogy 2008-as évet 1,8 milliárdos hiánnyal tervezik zárni, ehhez persze hozzá jön az eddig összegyűlt hiányérték. Így jövő év végére a deficit 2 milliárdon felül lesz. „Minden évben azt tűzzük ki célként, hogy csökkentsük a deficitet – így az elnök. – A baj az, hogy az országos politika olyan kereteket ad számunkra, amelyek nehezítik feladataink, amelyek bővülnek, de a forrásaink apadnak. Csak

átszervezéssel, összevonásokkal faraghatunk le kiadásainkból. De ez a végéig nem folytatható.” A megyei képviselő szerint ez a helyzet annak köszönhető, hogy a megyét, mint közigazgatási intézményt el akarják sorvasztani. „Erőlteti a kormányzat a régiókat. Az alkotmánybíróság nemrégiben viszont úgy döntött, hogy meg kell szüntetni a regionális közigazgatási hivatalokat. Most vissza kell lépnie a balliberális kormánykoalíciónak, és újra megyékben gondolkodni. Az Unió számára egyébként az, hogy egy megye legyen egy régió, elfogadott. Nem lett volna kötelességünk teljesen más sajátosságú megyék összevonásával egy új, regionális közigazgatásba belefogni. Ez is po-

Csőke Attila
a Pénzügyi Bizottság elnöke

litikai motivációból fakadt. Írásztal mellől hoztak döntéseket, nem kérdeztek meg senkit, nem egyeztettek szakemberekkel.

A konkrét teendőkről az elnök elmondta, hogy ismét meghirdetik a kistérségi és civil alapot, illetve a pályázat-előkészítő alapot is. Ami bizakodásra adhat okot, hogy jövőre a forrásigényeket kötvénykibocsátással – ötmilliárd forint értékben, húsz éves futamidőre – szeretnék pótolni.

D. Cs.

TÉRSÉGI HÍREK

RÖSZKE Immár hetedik alkalommal rendezik meg Röszkén a Karácsonyi Kupát. A sportesemény 2007. december 29-én 8.00 órakor kezdődik a sportpályán. A kupa sorsa csoportmérkőzéseken dől el, amelyeket két nyert játszmaig folytatnak a résztvevők. Az 1. helyezettek jutalmul serleget kapnak. További információ **Papdi Lászlótól** igényelhető a 06-70/336-6903-as telefonszámon.

RUZSA A hagyományoktól eltérően az idén az ünnepi, karácsonyi vásár december 23-án lesz a ruzsai Vásártéren. Az ünnepre való tekintettel nem kell fizetniük az árusításra jelentkezőknek, s a korábbiakban sikeres Tombolasorsolást az idén is megtartják. Értékes ajándékokkal várják az érdeklődőket.

Az Év Esélyegyenlőségi Terve

Országos elismerést kapott Üllés

A Szociális és Munkaügyi Minisztérium az idén ősszel pályázatot írt ki az Év Esélyegyenlőségi Terve címmel. A novemberi ünnepélyes díjátadáson **Budapesten Nagy Attila, Üllés** polgármestere vehette át a kitüntetett remek alkalom volt arra, hogy **Üllés** is megmértesse magát országos szinten – mondta Nagy Attila a település polgármestere. Más településekkel ellentétben **nekünk már volt egy ilyen tervünk**, így azt kibővívte nyújtottuk be. Több nagyvárost, illetve **Budapest** néhány kerületét megelőzve a **homokháti település nyerte el a díjat**. Az Esélyegyenlőségi tervet **Megyesi Rita** készítette

– mondta Nagy Attila a település polgármestere. Más településekkel ellentétben **nekünk már volt egy ilyen tervünk**, így azt kibővívte nyújtottuk be. Több nagyvárost, illetve **Budapest** néhány kerületét megelőzve a **homokháti település nyerte el a díjat**. Az Esélyegyenlőségi tervet **Megyesi Rita** készítette

2007 — European Year of Equal Opportunities for All

az Önkormányzat számára. A nyertes pályázatban elemezték a kisebbségek, a megváltozott munkaképességű emberek, valamint a GYES-ről visszatérő nők foglalkoztatásának lehetőségeit. Az **üllési önkormányzatnál dolgozó nők aránya majdnem 90 %-os**. A tanulmány kitér arra is, hogy hány emberen tudnak segíteni, hiszen az egész homokháti kistérségre jellemző a széles szociális háló. **Üllésen gondozási központ működik**, van három tananyagondnoki szolgálat – a külterületen élők körülményeinek javítására valamint közösségi pszichiátriai szolgálat. A terv egyes részei tehát már meg is valósultak és tapasztala-

tokkal szolgálnak a tanulmány anyagához.

– *Az a szándékunk, hogy minden itt élő ember, egészséges vagy fogyatékkal élő, idős vagy fiatal száz százalékos családi életet tudjon élni* – mondta a polgármester.

November 15-én **Dr. Lamperth Mónika** a témához kapcsolódó konferencia keretében adta át a díjakat. Az **Év Esélyegyenlőségi Tervét** a vállalati, önkormányzati és intézményi szektorban osztották ki. Bár maga a díj nem jár anyagi elismeréssel, a hosszú távú hozadéka annál jelentősebb, hiszen az esélyegyenlőségi terv egyes részeit további pályázatokba építhetik be és az sem mellékes, hogy ezeket is végigkíséri az idei országos elismerés. **P.A.**

Környezeti nevelés természetközelségben

Nógrádi Zoltán parlamenti képviselő és **Kállai György** a Kiskunsági Nemzeti Park igazgatója adta át az új intézményt

Az erdei iskolákban a diákok a környezet adottságaira építő, egybefüggően többnapos nevelési-oktatási programon vesznek részt, ahol szemléletükbe a természet valós súlyának megfelelően, tehát alapvető értéként épül be. A foglalkozásoknak köszönhetően a gyerekek megtanulják tisztelni, és csodálni az őket körülvevő élővilágot. A térség iskolái számára a természetközponturnevelés megvalósítására nyújt teret és ad lehetőséget a Zöld Közösségi Ház és Erdei Iskola, amelyet november 14-én adtak át **Mórahalmon**.

Alétesítmény a térség iskoláiba járó diákoknak nyújt lehetőséget arra, hogy a tantárgyi tudás elmélyítésével a gyerekek játszva, észrevétlenül szerezhessenek újabb ismereteket feledhetetlen élményekkel gazdagodva.

Az erdei iskola általános iskolai osztályoknak nyújt **egybefüggően többnapos tanulási- nevelési programot a természeti nevelés jegyében**. Kiemelkedő nevelési feladata a környezettel harmonikus, egészséges életvezetési képességek fejlesztése és a közösségi tevékenységekhez kötődő szocializáció. A Zöld Közösségi Ház és Erdei Iskolát bemutató nyílt napokat **november 9–11 között** rendezték meg. Itt a dél-alföldi és vajdasági régió-

ból több mint **70 közoktatási intézmény**, összesen **210 fővel** képviseltette magát.

Ez is mutatja, hogy a természetvédelmi területen található új oktatóközpont tevékenysége iránt széles körű az érdeklődés. A csipak semlyéki, egykori határőrizeti helyen létesült, **800 négyzetméteres épületben** egyszerre **ötven diákot** tudnak fogadni három- és ötnapos programokra. Az uniós támogatással, határon átnyúló partnerség keretében létrejött intézmény egyben közösségi ház is, amely otthont ad közösségépítő-és fejlesztő programoknak. A területen található kézműves ház, szabadtéri főzőhely, kényelmes lakószobái kellemes kikapcsolódást nyújtanak, míg előadóterei ideális

helyül szolgálnak oktatóprogramok megvalósítására. A rendelkezésre álló 40 bicikli lehetővé teszi, hogy a mesés, természetvédelmi tájat a látogatók kerékpáron barangolják be, követve a jól kiépített túraútvonalakat. Ami pedig a szemük elé tárul nem más, mint a Móra Ferenc által találan elnevezett „Homokország” egy része, a táj, amelyet barnás, másutt szőkés homoktalaj borít, és amelyet szikes tavak, zombékok, sömlyékek tarkítanak. A **Zöld Közösségi Házba és Erdei Iskolába** látogatók a Csipaki sömlyék környezetében a felfedezés örömeivel, az elmélyülés élményével telítődve ismerkedhetnek a tájban megnyilvánuló örök természeti értékekkel. **Szabó Katalin**

Ásotthalmon nagyszámú érdeklődő előtt tartották meg november 21-én délután a közmeghallgatást. A helyi művelődési ház nagytermében megtartott gyűlésen lapunk és a Homokhát televízió is jelen volt.

A kormányzat elfordult tőlünk

Közmeghallgatás Ásotthalmon

Petró Ferenc szerint bajban vannak a falvak

Petró Ferenc polgármester ismertette a napirendi pontokat: elsőként a gazdasági és munkaprogram végrehajtásáról szóló **tájékoztató elfogadására** került sor, majd a jelenlévők a pol-

gármester **beszámolóját** hallgathatták meg az önkormányzati vagyon helyzetének alakulásáról. A napirendi pontok közt szerepelt még a Polgármesteri Hivatal **új belső szervezeti felépíté-**

sének, munkarendjének és ügyfélfogadási rendjének, valamint az önkormányzat által alapított intézmények és gazdasági társaságok felsorolásának jóváhagyása is.

Petró Ferenc beszámolójában szólt a **pályázati lehetőségekről**, elmondta, hogy az **ásotthalmi fürdő** fejlesztésének első üteme december közepéig megvalósul. A támogatásokkal kapcsolatban figyelmeztetett: a média hamis képet ad a pályázati lehetőségekről, hiszen a kormányzat által kiírt **pályázatok feltételeinek ma már csak a nagyvárosok tudnak megfelelni**, a kistelepüléseknek esélyük sincs.

– A Nemzeti Fejlesztési Tervből kivették a tanyákon élő emberek támogatására kiírt pályázatokat, gyakorlatilag külterületi fejlesztésekre nem ad az állam pénzt. Másrészt a **Homokháti Kistérséget kivették Magyarország 33 leghátrányosabb kistérsége közül**, ami miatt az egyik szemünk sír, a másik nevet, hiszen örömmre ad okot, hogy fejlődött a térség, így viszont elestünk bizonyos támogatási forrásoktól. **Ez a kormányzat elfordult tőlünk**, tudomásul kell venni, hogy a következő évek nem a kis településeknek kedveznek. Gyakorlatilag nem kapunk annyi támogatást, amennyi az állam által ránk hátrított feladatok ellátásához szükséges – tette hozzá a polgármester.

A közmeghallgatás végén ismertették és elfogadták az **ásotthalmi Polgármesteri Hivatal új szervezeti felépítését**, munkarendjét és ügyfélfogadási rendjét. P.A.

TÉRSÉGI HÍREK

ÖTTÖMÖS Jótékony-sági Mikulás Bálát rendeznek december 8-án 17.30-tól az **öttömösi Művelődési Házban**. A programkínálatban 18 órától óvodás gyermekek tartanak műsort, a talpalávalót Kiss Gábor biztosítja, éjfélkor pedig tombolasorsolást tartanak. A bevételből játékokat, fejlesztő eszközöket vásárolnak az **öttömösi** ovisok számára.

RUZSA 2007. december 7-én pénteken 21:00 órától a Ruzsai Művelődési Ház Nagytermében egy évzáró Mikulás partyt tartanak. A Ruzsai Ifjúsági Önkormányzat jótékony-sági partiján lesz Mikulás jelmezes verseny is. A zenét dj. Krisz biztosítja. A rendezvény bevételével a ruzsai Gyermekek Jóléti Szolgálat karácsonyi ajándékgyűjtési akcióját támogatják. Bővebb információ a Ruzsai Ifjúsági Önkormányzat munkájáról:

<http://riok-ruzsa.extra.hu>

Belterületi utak felújítására pályáznak

A Dél-alföldi Operatív Program keretében „**Önkormányzati és állami tulajdonú belterületi közutak fejlesztése**” címmel pályázatot hirdettek meg. **Ásotthalom és Ruzsa** község is benyújtotta pályázatát útjainak felújítására.

Ruzsa

Ruzsa Község központjában található **Fel szabadulás utcán** várakozóhelyek és autóbussz-megállóhelyek kiépítését, valamint a csapadékvíz korszerű elvezetését tervezik.

A létesítmények építését a Csongrád Megyei Közlekedési Felügyelet már jóváhagyta. A határozat alapján az út jobb oldalán **22 db**, míg a bal oldalán **34 db** várakozóhely kerül kialakításra.

A jobb oldalon új, öbölben elhelyezett autóbussz-megállóhely épül, míg a bal oldalon a megálló kerül felújításra.

Jelenleg a közúti átmenő, illetve helyi forgalom terheli a belterületet és elsősorban nyáron nagyon balesetveszélyes. **Az autóbussz-megállóhelyek kiépítése a közlekedésbiztonság mellett a település központjának rendezését, előnyösebb, szebb településkép kialakítását is eredményezi.**

A program szervesen illeszkedik a település által eddig megvalósított fejlesztési programokhoz, amelyek keretében a település folyamatos fejlesztését, modernizálását tűzték ki legfontosabb célként.

A tervezett költség 55.000.000 Ft, melyből az önerő 5.500.000 Ft, a fennmaradó összeg pedig pályázati összegből valósulna meg.

Az út vége

(illusztráció)

Ásotthalom

Ásotthalmon 135 millió forintért pályáznak, ennyire van szükség ugyanis a **település földútjainak leaszfaltozására**.

Az **ásotthalmi belterületi utak felújítása érintené az Avar, a Radnóti, a József Attila, a Jókay, a Liszt Ferenc és a Déli utcákat** és összesen mintegy 4 kilo-

méternyi új útburkolatot jelent. – A földutak javítása évente több millió forintba került az Önkormányzatnak – nyilatkozta lapunknak **Petró Ferenc Ásotthalom polgármestere**. Amellett, hogy ezek az utak balesetveszélyesek, a kátyúk tönkreteszik az autókat, kerékpárral pedig lehetetlen közlekedni rajtuk. Az érintett utcákban lakók komfortérzetét is növelné, de természetesen hosszú távon gazdasági haszna is lenne. Az azért felháborító, hogy az állam ahelyett, hogy segítené, hatalmas engedélyeztetési illetékekkel sújtja a pályázó önkormányzatokat. A tervezési folyamat és a pályázat-előkészítés olyan sokba kerül, hogy egy vesztes pályázat révén több millió forinttól is elbúcsúzhat az önkormányzat – tette hozzá Petró Ferenc.

P.A.

Domaszék és Zákányszék

A hagyományos magyar paraszti világban mindennek meg volt a maga ideje, így a disznóölésnek is. November hava, Szent András hava sok más egyéb mellett a disznótorok időszaka is. Az e hónapban tartott *domaszéki* és *zákányszéki* Böllérnap ennek a szokásnak állít emléket.

Munkában a zákányszéki böllérek

Hangulatos böllérnapok

A ZÁKÁNYSZÉKI BÖLLÉRNAPOT 6. alkalommal rendezték meg. A november 17-én tartott rendezvény hat évvel ezelőtt a sertés alacsony ára ellen való tiltakozás megjelenítése is volt a szervezők részéről. A **négy böllércsapat** hajnalban kezdte a munkát, s a korai kezdés indokoltságát jelzi, hogy az elkészített ételekből **este 700-an ettek**. A *zákányszéki* disznótoros a hagyományos ízekkel jellemezhető. A disznóvágást követő reggelire készült hagymás sült vér, sült máj, és sült hús is, amely azon a nagy tárcsán sült, amelyet a jó kapcsolat jegyeként a szomszédos település, *Domaszék* adott kölcsön. A nagyszabású vacsora ételapján szerepelt sertéspörkölt, töltött káposzta, hurka-kolbász, és házi rétes is. Az este felajánlott mintegy **1800 töltött káposztát**, amely valódi, házi savanyítású káposztából készült, a **Nőegylet tagjai** lelkesen, jó hangulatban készítették el. A vacsorát követően **hajnalig tartó mulatság** kezdődött. Mivel az esti lakoma alapanyagát egy az egyben a reggel levágott disznók adták, így, aki reggeltől estig részese volt az eseményeknek, nyomon követhette, hogyan lesz a malackából falatka...

A Domaszéki Böllérnapon hagyományos módon szalmával pörzsölték a disznót

A DOMASZÉKI BÖLLÉRNAPOT és a Katalin Bált 10. alkalommal rendezték meg Domaszéken november 24-én. 6 csapat mérte össze tudását, majd ezt követően kezdődött a **pecsenyesütő verseny** a civil szervezetekből álló csapatok részvételével. Ezzel egy időben **befűtöttek a falu kemencéjébe** is, ahol a sürgölődő, dolgos asszonyok finom kalácsot és sütötököt, és jóféle, héjában sült krumplit készítettek. A délelőtti programon résztvevő közönség figyelte a csapatok munkáját, közben forralt bort kóstolgatva várták, hogy minél hamarabb elkészüljön a hagymás vért is tartalmazó, finom reggeli.

Mind a hat csapat mangalica disznót vágott, amiket hagyományos módon pörzsöltek. A legnagyobb attrakció pedig a **leszúrt disznót beborító szalma felgyújtása** volt, amelynek leégése után lehetett elkezdni a disznó pucolását, bőrének tisztára kaparását. A csapatok eltérő módon bontották fel a disznókat, majd különböző fűszeres kolbászt készítettek, amelynek megkóstolása után került sor a verseny elbírálására. A zsűri-zést a testvér települési delegációk képviselői végezték, a **díjkiosztás** este a **Katalin Bál**on történt. A szervezők a témához kapcsolódó versíró versenyt is hirdettek, valamint régi, vagy esetleg a közel-múltban lezajlott disznótorokról készült fotókból nyílt kiállítás a Teleházban.

Szabó Katalin

Egész napos vetőmagbörzét, kertészeti szakkiállítást és előadásorozatot rendezett a **Mórakert Szövetkezet** október 27-én **Mórahalm**on, a Pötkerék Csárdában, amelyre összes partnerét, beszállítóját és **750 tagját is meghívta** a Magyarországon elsőként elismert tész.

Beszállítókkal és termékfajtaikkal ismerkedhettek a kereskedők

■ Az új helyszínre a **mórahalmi** általános iskola sportcsarnokából költözött a rendezvény, mivel az évről évre nagyobb érdeklődés miatt a **korábbi helyszín** **szükségnek bizonyult**. A mostani jubileumi börze pedig a résztvevők és az **érdeklődők** számát tekintve **minden eddigi rekordot megdöntött**. A kisteremben a délelőtti folyamán megtartott előadásokon mindazokról a témákról szó esett, amelyek foglalkoztatják a termelőket. **Dr. Forgács Barnabás**, az agrártárca főosztályvezetője arról beszélt, hogy 2008-tól milyen **támogatási források** nyílnak meg kifejezetten a zöldség-gyümölcs ágazatra, az **Auchan** központi beszerzője, **Thern Géza** –

az áruházlánc a Mórakert egyik legnagyobb vevőjének számít – pedig azt mondta el, mit vár el a kereskedelemtől. Magyarországot vezető piacutató cége, az AC Nielsen a változó fogyasztói szokásokról és az azokhoz való alkalmazkodási lehetőségekről, **dr. Mártonffy Béla**, a **FruitVeb** ügyvezető igazgatója a zöldség-gyümölcs ágazat kitörési pontjairól, **Ledő Ferenc**, a **Tész Főbizottság** elnöke pedig a Tészek fejlődési irányairól tájékoztatta a jelenlévőket. A rendezvényt **Rácz Jó-**

zsef, a Mórakert Szövetkezet ügyvezető igazgatója nyitotta meg köszöntőjével, aki az érdeklődők és a kiállítók nagy számát látva eredményesnek mondta az évről évre sorra kerülő rendezvényt. Most először **erdélyi és vajdasági vendégeket is üdvözölhetett**, akik részvételükkel nemzetközivé tették a **mórahalmi** vetőmagbörzét.

Ezt követően **Nógrádi Zoltán** országgyűlési képviselő, **Mórahalom** polgármestere, a **HOGATE** elnöke mondta el – házigazdaként is – megnyitó előadását. Nógrádi

hangsúlyozta: új problémát kell megoldania az emberiségnek, a **globális klímaváltozást**, s a vele járó felmelegedést, elsvatagosodást, a víz utánpótlásának megtartásának kérdését. A mezőgazdaságból élők ez oly módon érintheti, hogy a Duna–Tisza köze, ha nem teszünk valamit, sivataggá változhat. A természeti jelenséggel párhuzamosan növekszik a Föld népessége, a lakosság 70 százaléka pedig a városokba húzódik, aminek az a következménye, hogy saját ellátásáról nem tud gon-

doskodni – élelmiszerhiány alakulhat ki *(ennek előjelei már most érződnek)*. „Egy olyan termelői együttműködésben, mint amilyen a Mórakert, azonban kialakíthatók azok az eszközök, amikkel a kérdésekre választ lehet adni” – jelentette ki a polgármester.

A jubileumi vetőmagbörzén az előadásokat követően kerekasztal beszélgetést rendeztek, amelynek moderátora **Szarka Norbert**, az Inputanyag üzletág vezetője volt. Ezen részt vett **Kádár András**, a Zöldség-Gyümölcs Főbizottság elnöke, **Mácsai Imre**, **Szöriné Z. Alicja**, **Forray Alfréd**, **Zentai Ákos**, **Sugár Erika**, **Sallai Imre** és **Illés Zoltán** szaktanácsadók.

Pónyai Réka

Termelők és kereskedők tanácskoztak Jubileumi vetőmagbörze

A Mórakert Zöldség-Gyümölcs Termelői Értékesítő Szövetkezet 2007-ben ismét megrendezi a már hagyományossá vált téli szakmai estéket. Az idei évben a „Gazdaesték” 10 alkalommal kerülnek megrendezésre, 17.00 órától, a következő (keddi) napokon:

2007. november 13. Burgonya szakmai est (Agrico Mo. Kft, HZPC, +szaktanácsadók)
2007. november 20. Bejo/Rit-Sat Kft.
2007. november 27. Orosco Kft.
2007. december 04. Farmer Kft.
2007. december 11. De Ruiters Seeds Kft.
2007. december 18. Rijk Zwaan Bp. Kft.
2008. január 08. Nunhems Hungary Kft.
2008. január 15. Alfa-Lucullus Kft.
2008. január 22. Syngenta Seeds Kft.
2008. január 29. Zöldségtermesztési Kutató Intézet (ZKI) Zrt.

Helyszín:
Móra Ferenc Általános és Szakiskola, Mórahalom, Barmos György tér 2.
Kezdesi időpont: 17.00

Magyar László Emléknap

Afrika-kutatók emlékezete Öttömösön

2007. november 9-én 11 órától **Magyar Lászlóra** emlékeztek **Öttömösön**. **Bata Ferenc** a község polgármestere nyitotta meg az ünnepséget.

A megnyitó után Magyar László és az Afrika-kutatás címmel **Dr. Kubassek János** a Magyar Földrajzi Múzeum igazgatója tartott előadást. A

professzor diavetítéssel illusztrált előadásában főként Az angol beteg című film révén közismertté vált Almásy László életén, kutatói munkásságán keresztül szemléltette a magyar Afrika-kutatók áldozatvállalását, hazaszeretét, példaként mutatva fel őket: életművükön keresztül a becsületről, kitartásról, hitről üzennek korunk emberének. Hang-

súlyozta: ezeket az embereket a kutatás, a megismerés vágya, nem pedig a pénz hajszolása vezette a veszélyes, még feltáratlan vidékekre. A professor előadásában az élménybeszámolók hitelességével tárult fel a szavannák és homokdűnék világa, az embert próbáló körülmények, a kutatók hétköznapi pillanatai – ami nem véletlen, hiszen kutatóexpedíciók tagjaként maga is többször járt a Fekete Kontinensen.

A tanulságos, rendezhető történelemóra után ünnepi műsor következett a helyi óvodások és iskolások előadásában, majd **Domonkos István** festőművész kiállítását nyitotta meg Lázár János tagintézmény-vezető. A 17. alkalommal megrendezett egynapos ünnepség záróakkordjaként a környező települések és a határon túli testvértelepülések vezetői valamint **Dr. Géczy József Alajos** és **Nógrádi Zoltán** parlamenti képviselők megkoszorúzták az **Öttömösön** található Magyar László emlékművet.

P. A.

A Magyar L. emlékmű

MAGYAR LÁSZLÓ, Afrika-kutató

(Szombathely, 1818. nov. 13. – Ponto de Cujo (Angola), 1864. nov. 9)

A fiúmei Tengerészeti Akadémia elvégzése után egy Triesztből Brazíliába tartó osztrák postahajóra szegődött el. 1845-ben az argentin hadiflotta tisztjeként vett részt az Uruguay elleni háborúban. Hadifogságba esett, majd szabadon bocsátották – ekkor érlelődött meg benne egy dél-amerikai kutatóút terve. A háromévesre tervezett expedíciót hazafias cselekedetnek szánta, a Magyar Tudományos Akadémiától kért anyagi segítséget. A támogatást nem kapta meg, annak ellenére, hogy a tervet Széchenyi István támogatta és részletesen ismertette az Akadémia gyűlésén.

Magyar László 16 éven keresztül élt Afrikában. Ez idő alatt négy jelentős kutatóutat tett. Az első jelentős kutatóútja a Kongó folyó torkolatán való felhajózás volt 1848-ban - ezt a folyószakaszt elsőként írta le tudományos részletességgel. 1850-ben a Kuanza folyó forrásának felkutatására indult, végül 1855-ben Lobalországot kereste fel; innen küldött beszámolóját a Magyar Tudományos Akadémián székfoglaló előadásként olvasták fel és távollétében levelező taggá választották. Halálának pontos körülményeit nem ismerjük.

Aki a virágot szereti...

A Virágos Ruzsáért-mozgalom

A mára mozgalommá szélesedett „Virágos Magyarországért” verseny immár több mint egy évtizede Magyarország legsikeresebb környezetszépítő kezdeményezése.

A verseny évente közel kétmillió embert mozgósít a rendezett, tiszta, virággal díszített környezet megteremtésére. E mozgalomba bekapcsolódva **Ruzsa is részt vett** a település további „felvirágoztatásában”, a program zárásaként pedig **november 24-én**, a Katalin-napi bál keretében köszönte meg az Önkormányzat a lakosság munkáját. 2004-ben nyerte el **Ruzsa** a „Magyarország legvirágosabb faluja”-címet, majd 2005-ben az euró-

pai versenyen bronz minősítést kapott. Idén pedig a Virágos Magyarországért-mozgalom kura-tóriuma Arany Diploma-elismerést adományozott a falunak.

– Nagyon fontos, hogy a rólunk kialakult kép pozitív legyen, a hozzánk látogató vendég vagy turista meglepedéssel nyugtázza településünket. De ennél sokkal nagyobb jelentőségűnek tartom azt, hogy milyen millió vesz körül bennünket. A mindennapok nehézségeinek elviselése, közérzetünk milyensége nagyban függ attól, amit látunk, és amiben élünk – mondta **Sánta Gizella** Ruzsa polgármestere.

A településen természetesen igyekeznek a környezetvédelem minden szempontjának megfelelni, és a helyre jellemző növények ültetésére töreked-

ni. A **Szabó Sándorné** által vezetett munkacsoport tevékenysége nyomán többek között az Alkotmány tér, a Szent Erzsébet sétány, a Tömörkényi tér, illetve az összes közterület szebb formát kapott.

– Munkánkat sokan dicsérték, mind a helybeliek, mind az ide látogatók. Például virágülte-

tés közben odajöttek hozzánk, nézték és dicsérték a látottakat – mondta **Szabó Sándorné**.

A környezet kialakításában a falu vezetése meghallgatta, sőt sok esetben alkalmazta a lakosság részéről érkező ötleteket és javaslatokat a közterek virágosításában. Ebben az évben a belterületi lakóházak értékelése nem belépés útján történt. Egy 5 tagú bizottság járta végig a falu utcáit és értékelte, pontozta az udvarokat, ingatlanokat esztétikai, sti-

lisztikai és környezetbe illő szempontok szerint.

– Ősszel a virághagyományok felszedésének idején, vagy tavasszal a felesleges palánták kidobása előtt mindenki megkérdezi ismerősét nincs-e szüksége néhány növényre. Úgy vélem ez tipikusan a virágos szerető ember tulajdonsága, és jól tudjuk, aki a virágot szereti...”-hagyja félbe sokatmondóan a mindannyiunkban visszacsengő, szállóigévé vált mondatot a polgármester asszony. **Szabó Katalin**

A virágos főtér díjakat (is) terem

TERMÉSZETI ÉRTÉKEINK

A Homokháti Kistérség és környező, a határ mind a két oldalán lévő települések természeti értékeinek bemutatására cikksorozatot indítunk. Elfogadva Dr. Gallé László egyetemi tanár megfogalmazását, miszerint: „A természet olyan része a bioszférának, amit az emberi tevékenység még nem, vagy csak kis mértékben változtatott meg.” Célunk a minket körülvevő ezzel a tulajdonsággal bíró területek bemutatása és a térség természetvédelmének erősítése.

Sára Endréné

Üllés község természeti értékei

Településünk a Duna-Tisza közén, a Kiskunság déli részén található. Területére a múlt században még jellemző volt a futóhomok illetve a homokbuckák.

A természetes növénytakaró itt erdősztepp, füves puszta, puszta, mely az emberi tevékenység következtében átalakult. A homokbuckákat elegyítették és a helyüket szőlővel, telepítették be, az erdőket kivágták, a füves réteket felszántották, mezőgazdasági művelésbe fogták. Az eredeti növényzet ott megmaradt meg, ahol nem lehetett gazdasági tevékenységet folytatni. Ilyen élőhelyek a mocsárrétek és láprétek, melyek természeti értékeit meg fogjuk őrizni. A Kiskunsági Nemzeti Park felmérése szerint három törvényileg védett terület tartozik községünkhöz: az Üllési Láprét, a Láprét, és a Szikesrét. **ÜLLÉSI LÁPRÉT:** a 4 ha nagyságú, 2004. óta helyi védettségű terület a Szegedet Kiskunhalassal összekötő út mentén a 28. km-nél található. Átmeneti láprét, melyre jellemző, hogy csapadékos években nyár elejéig is víz borítja. A terület uralkodó növényei a fűfélék, a mélyebb helyeken tömeges a nád és a keskenylevelű gyékény, D-nyugati szélét fűzláp szegélyezi. Védett növényei a szibériai nőszirm, fátyolos nőszirm és a mocsári kosbor – eszmei értékük 10 000 Ft/tő. Egyéb, a területen található növények: mocsári nőszirm, mocsári gólyahír, vízi menta, őszi vérfű, csörgő kakascímer, tejoltó galaj. Állatvilágából jelentősek a

kételtű- illetve a rovarfajok. A területen 2003-ban 5 állomással tanösvényt építettünk. **LÁPRÉT:** a község északi részén, a Rózsa dűlőben fekszik. Területe 18 hektár. Zsoméksásosok és magassásrétek jellemzik. Az Üllési Lápréten, a felsoroltakon kívül

Lila ökörfarkkóró

megtalálható itt a réti kakukkszegfű, réti fűzény. **SZIKESRÉT:** a településtől K-i irányban, Üllés és Forrás-kút között található. Területe 9 hektár. A falutól É-Ny-ra található még egy olyan terület, mely védelemre érdemes lenne. Bejárása során a következő növényfajokra bukkantunk: mocsári kosbor, hússzínű ujjaskosbor. A rét mellett elhaladó csatorna mentén tömeges a mocsári nőszirm és a szibériai nőszirm. A rét É-i oldalán haladó dűlőút magasabb, szárazabb részein nyílik az ernyős sárma, és a lila ökörfarkkóró

Ezzel a korántsem teljes bemutatással szeretnénk felhívni az itt élők és az ide látogatók figyelmét szűkebb környezetünk értékeire.

Kocsisné Hecskó Ágnes,
Kálmán László

A Homokhátság ege

2007. XII. 15. és 2008. I. 15. között

A következő egy hónap a sötétségé, a Nap délen van. Napnyugta: XII. 15-én 15:56, XII. 30. 16:4, I. 15. 16:21; napkelte: rendre 7:15, 7:24, majd 7:21.

A **HOLDFÁZISOK:** első negyed: XII. 17, telihold XII. 24, utolsó negyed XII. 31, újhoid I. 8. Az újhoidat leghamarabb 9-én este láthatjuk meg a nyugati égen.

XII. 21-én este 10 után az ekkor igen fényes Hold ismét belemegy a Fiastyúkba, mint ahogy tette ezt novemberben is.

22-én este fél 11 tájt a Fiastyúk, a Hold és a Mars bolygó csaknem egy egyenesre esik. A Hold bal oldalán a fényes és vörös Mars irányában látszik a Bika csillagkép második legfényesebb csillaga.

Másnap este hasonló időben azután a Hold el is fedi bolygószomszédunkat, a fedés kezdete 4:57, vadásztávcsővel a belépés jól követhető lesz.

Az idei **Szenteste** telihoidat hoz, ekkor az Ikrek csillagkép kellős közepére. 28-án hajnali 5 táján a Hold szorosan az Oroszlán alfája alatt lesz, a csillagtól balra pedig a Szaturnusz fényeskedik.

Január elsején hajnalban, akinek még marad valami látása a Holdat a Szűz legfényesebb csillaga mellett láthatja meg (Szpika). Vigyázat, csak egy van belőle! ☺

5-én fél 6 táján kel a Skorpió csillagkép közepe, benne a vékonyodó Hold, mellette az alfa Scorpi, vagy Antares, kissé balra fenn a fényes Vénusz bolygó.

Akinek **január 9-én** este sikerül megpillantania az újhoidat, az próbálkozhat a tőle balra lenn lévő Merkúr bolygó megtalálásával is. Elkel mindenestre egy vadásztávcső segítségével, de a feladat nem reménytelen.

A tervezhető jelenségek mellett persze mindig ott vannak a váratlanok is **Októberben az amúgy nem túlságosan briliáns Holmes üstökös produkált valami meghökkentőt**, amikor is néhány tucat óra alatt korábbi fényének százezerszeresére ugrott meg. El is érte a szabadszemes határt, csak hát éppen túl sokat volt borús az ég. Azért csak-csak kivillant néha az ekkor még csóva nélküli, de kómát már mutató égi vándor.

Dr. Asztalos Tibor

A mellékelt fénykép október 26-án este készült Domaszékről a kiterjedt folt az üstökös mutatja a szerző felvételén.

Optikai összeköttetés

a homokháti kistérség települései között

Hazánkban az állampolgárok életlehetőségei erősen függenek a településszerkezetben elfoglalt helyzetétől.

Ennek a sokszor hátrányos meghatározottságnak lehet enyhítője az informatikai eszközök által kínált lehetőségek kihasználása.

A mindennapi élet egyre újabb területeit gyarmatosítja az információs technika. Az üzleti szféra és az oktatás gyorsan megérezte ebben az új lehetőségeket. E kettő után az önkormányzati terület következett, hiszen feladatainak jó részét tudja így a felhasználókhöz közel megoldani. A szórakoztató médiaipar és az információs ipar összekapcsolása jelentős, várhatóan az eddiginél is gyorsabb fejlődést indukál. Az egyes település, térség, ha nem tud bekapcsolódni ebbe a folyamatba, vagy ez a folyamat elakadna, akkor a most fel-

növő és majdan megszülető nemzedékek behozhatatlan hátrányba kerülnének.

A fentiekre alapozva a Homokháti Kistérség egy „intelligens kistérség” programba fogott még 1995-ben.

Azóta is egymásra épülő pályázatok megvalósulásával fejlődik a térség informatikai képe. Jelenleg futó nagy beruházás a kistérség településeit összekötő optikai kommunikációs hálózat létrehozása.

2005. évben a Gazdasági Versenyképesség Operatív Program „Szélessávú hálózatok önkormányzatok általi kiépítésének támogatása Magyarország üzletileg kevésbé vonzó településein” című pályázatán nyertünk támogatást. A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása 190 875 000 Ft bruttó összköltségen kívánja ezt a pályázatot megvalósítani. A kivitelezési munkák megindultak, így lehetővé válik, hogy 2008-tól az önkormányzatok és intézményeik a kistérségi hálózaton keresztül olcsóbban jussanak internetes hozzáféréshez, belső telefonháló-

zathoz, illetve a rendszer lehetőségét kínál számos egyéb szolgáltatás bevezetésére is – mint például a turista információ, a riasztási hálózat, vagy a digitális tévézés, hogy csak a legkézenfekvőbbeket emeljük ki. A munkálatok okozta esetleges kellemetlenségekkel szembeni türelmüket, megértésüket ezúton szeretnénk megköszönni.

Jójárt Edit

Az optikai hálózat vezetékeit a föld alá helyezik

Traktorok, permetezők, ekék nyugdíjba mennek...

Többször cikkeztünk már arról a fejlesztési programról amit Nógrádi Zoltán Kistérségi elnök indított kb. egy évvel ezelőtt. Program célja a gazdák fejlesztési elképzeléseinek megvalósításához nélkülözhetetlen pályázatok megírásához adott segítségnyújtás, valamint szoros kapcsolattartáson alapuló naprakész információ szolgáltatás. Több 15–20 éves erő és munkagép kerül most leváltásra, melynek köszönhetően hatékonyabbá válhat a termelő tevékenység. Ez év júniusában közel 50 mezőgazdasági gépbeszerzésre irányuló támogatási kérelmet nyújtottunk be az MVH felé a térségünkből. Október 20-ra minden gazda kézhez kapta az MVH támogatási határozatát. A határozat kézhezvételével egyben megnyílt az útja a kifizetési kérelmek beadásának is, a gaz-

dák több mint fele már az idei évben jogosult elszámolásra, a többieknek egy év áll rendelkezésükre a beruházások megvalósítására.

A beadott kérelmek megvalósulása 450 millió forintot meghaladó eszköz korszerűsítő beruházást tesz lehetővé, melyből közel 114 millió forint vissza nem térítendő támogatás. Az MVH a kifizetések előtt helyszíni ellenőrzést tart mivel a kifizetési kérelmekhez sok dokumentumot nem volt szükséges benyújtani, most ezeket az ellenőrök a helyszínen ellenőrizhetik.

Kérdéseivel továbbra is forduljon hozzánk bizalommal.

Jójárt Edit

AZ ALÁBBIKABAN ÖSSZEFOGLALJUK, HOGY MILYEN DOKUMENTUMOKAT KÖTELESEK A HELYSZÍNI ELLENŐRZÉS SORÁN BEMUTATNI:

- Az eredeti, érvényes földhasználati lapokat;
- Az eredeti megrendelő(ke)t, adásvételi szerződés(ek)et, átadás-átvételi jegyzőkönyv(ek)et, üzembe helyezési jegyzőkönyv(ek)et;
- Az adott kifizetési kérelemben megadott valamennyi bizonylat eredeti példányait, azok átutalását, lekönyvelését bizonyító eredeti nyilvántartásokat, dokumentumokat;
- Az adott kifizetési kérelemhez tartozó támogatási határozat esetleges korábbi kifizetési kérelmeiben megadott valamennyi bizonylat eredeti példányait, azok átutalását, lekönyvelését bizonyító eredeti nyilvántartásokat, dokumentumokat;
- Minden, az adott támogatási határozathoz tartozó gépre, eszközre vonatkozó eredeti gépkönyvet, kezelési/karbantartási leírást és nyilvántartást, minőségi tanúsítványt, megfelelőségi nyilatkozatot, garancia és jótállási dokumentumokat, eszköznyilvántartást, valamint forgalmi engedélyt, ha tartozik a géphez;
- Az eredeti biztosítási kötvényt és a díj rendszeres befizetését igazoló dokumentumokat;
- Személyzeti nyilvántartást (cégek esetében), amennyiben a Támogatási kérelemben jelezte, hogy csökkent munkaképességű, vagy roma munkaerőt foglalkoztat, akkor az ezekről szóló igazolásokat;
- Minden olyan egyéb, az előzőekben fel nem sorolt dokumentum eredeti példányát, mely az adott támogatási határozattal érintett projekthez tartozik.
- Az adott támogatási határozathoz tartozó valamennyi - beszerzett gépet, eszközt, technológiát (beleértve az esetleges korábbi kifizetési kérelemhez tartozókat is) ellenőrzésre alkalmasan (alvázsám/gyártási szám/motorszám/adattábla olvasható, letisztított hozzáférhető állapotban) az ellenőrzés megbeszélte helyszínére szállítani.

A Dél-alföldi Regionális Operatív Program keretei között meghirdetésre kerültek a közszolgáltatást nyújtó intézmények fizikai és információs-kommunikációs akadálymentesítésére irányuló pályázatok.

■ Az önkormányzatok törvény által előírt kötelezettsége, hogy szabott határidőig az alapvető lakossági ellátásokat (egészségügyi alapellátás, alapfokú oktatási és szociális alapellátást nyújtó intézmények) elérhetővé tegyék a fogyatékossgal élő és a megváltozott munkaképességű emberek számára.

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása év eleji döntésével vállalta, hogy azon települések részére, amelyek nem tudják saját erőforrásból elkészíteni majd lebonyolítani a pályázatot, segítséget nyújt. Három település (Öttömös, Pusztamérges és Zákányszék) vette igénybe a Társulás szakmai segítségét a pályázatok meg-

Öttömös, Pusztamérges, Zákányszék

Akadálymentesítésre pályázhatnak

Már több településen megvalósult az akadálymentesítés

írásához és nyertes pályaművek esetén a lebonyolításhoz.

ÖTTÖMÖS községben az egészségügyi alapellátást nyújtó orvosi rendelő és védőnői szolgálat épületének

akadálymentesítését tervezik az épület bővítésével, hogy így megfeleljen az ÁNTSZ előírásainak. Az épületbe való bejutás megkönnyítésére rámpa kerül kialakításra. A gyengén látók

tájékozódásának segítésére kontrasztos burkolati vezetősávokat és feliratokat helyeznek el.

PUSZTAMÉRGESEN a Polgármesteri Hivatal épületét teszik elérhetővé a mozgás- és ér-

zékszervi-korlátozottak számára akadálymentes rámpával és bejárattal, eltérő színű, jól látható vezetősávokkal és tájékoztató feliratokkal és egy ügyfélszolgálati iroda létrehozásával, melyben a gyengén látók és halláskárosultak számára megfelelő eszközökkel segítik az ügyintézését. A vakok számára Braille feliratú tájékoztató táblák is kerülnek kihelyezésre.

ZÁKÁNYSZÉK községben a szociális alapellátást nyújtó Gondozási Központ épületének teljes körű akadálymentesítését tervezik. A kerékesszékekkel való bejutást megkönnyítő rámpa, a kontrasztos vezetősávok és feliratok, különféle segédeszközök (videónagyító és olvasáskönlítő szoftverek a látássérültek és indukciós hurok a hallássérültek számára) a szolgáltatás szélesebb körű elérhetőségéhez járulnak hozzá.

Mindhárom beruházás esetén akadálymentes parkoló kerül kialakításra a bejáratától legfeljebb 50 méter távolságban. Az épületeken belül mozgássérült illemhely is kialakításra kerül.

LEADER Térségnek lenni

A fenntartható fejlődés biztosítása

Előző havi cikkemben hírt adtam, hogy október 10-én lezárult a Helyi Közösségek regisztrációs folyamata, melynek során a Mórahalmi és Kisteleki Kistérségből 33 szervezet képviselőjének együttműködésével megalakult a Homokhátság Helyi Közösség.

Alapító tagok: Ásotthalom Község Önkormányzata, „Puzsi” Ásotthalmi Nagycsaládok Egyesülete és az INBA Szövetkezet; Forráskút Község Önkormányzata; Homokháti Gazdasági Tanácsadó Egyesület, Turisztikai Egyesület Mórahalom és a Homokkert Kistérségi Integrációs Közhasznú Társaság; Pusztamérges Község Önkormányzata; Ruzsa Község Ön-

kormányzata valamint Ruzsa Község Közalapítvány; Üllés Község Önkormányzata, Agróna Szövetkezet és a Zöld – Termék Termelő Értékesítő Szövetkezet; Zákányszék Közművelődési Egyesület, Kazi Péter egyéni vállalkozó valamint Papp István Szilveszter egyéni vállalkozó; Öttömös Község Önkormányzata; Baks Község Önkormányzata és Baksi Kulturális Egyesület; Balástya Község Önkormányzata és Kiss József egyéni vállalkozó; Csengele Község Önkormányzata valamint Vetter Hungary Termelő és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság; Kistelek Város Önkormányzata, Kisteleki Turisztika és Természetjáró Egye-

sület, Térségi Cigány és Polgári Érdekvédelmi Egyesület, „Gordiusz Kistelek” Mikrorégiós Gazdaságfejlesztő Projekt – és Forráscentrum Közhasznú Társaság és Nagy Ferenc egyéni vállalkozó; Ópusztaszer Község Önkormányzata, Szeri – Kör Faluszépítő Egyesület és Kocsora Sándor Pálné egyéni vállalkozó; Pusztaszer Község Önkormányzata valamint Pusztaszer Községért Közalapítvány. Nógrádi Zoltán és Nagy Sándor országgyűlési képviselők meggyeztek a Mórahalmi és Kisteleki Kistérség együttműködésében, így könnyebben tudnak a támogatásokra pályázni.

A Közösségnek stratégiai tervében az általuk lefedett térség fenntartható fejlődésének biztosítását, a lakosság életminőségének javítását tűzte ki feladatául. A fenti jövőképet 6 általános cél mentén kívánja elérni. (1. üzletileg vonzó környezet megteremtése a humán és műszaki infrastruktúra fejlesztésével; 2. a mezőgazdasági termékszerkezet átalakítása, hozzáadott érték nö-

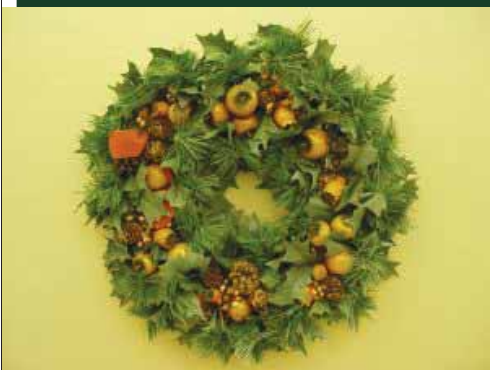
velése új kapacitások fejlesztésével; 3. a térség turisztikai fejlesztése kvk-k bevonásával; 4. közösségi összefogás ösztönzése, hagyományörzés, térségi kapcsolatok erősítése a civil társadalom bevonásával; 5. a tanya, mint térség-specifikum fejlesztése; 6. épített és természeti környezet megóvása, fenntartható fejlesztése). A célok felsorolása semmiképp nem jelenthet rangsort, az egyes intézkedések egymásra épülnek, egymást kiegészítik, és mind a célfa csúcán lévő végső cél elérése érdekében születtek azonos prioritások mentén.

Jóhart Edit
HVI irodavezető

Karácsonyi ünnepekör

Karácsony a kereszténység jelentős ünnepe, Jézus születésnapja.

Napjainkra családi vonatkozása felerősödött, a szeretet, az összetartozás, az ajándékozás ünnepe lett.

December 24. Karácsony vigíliája

Hagyományosan ezen a napon állítjuk fel a karácsonyfát és ezen az estén ajándékozzák meg egymást a családtagok Magyarországon. Az ajándékozás szokásának eredete bizonyos elméletek szerint a napkeleti bölcsek történetére vezethető vissza, akik a csecsemő Jézusnak ajándékokkal hódoltak Betlehemben.

A karácsony előzményei

Amióta az emberiség földműveléssel, állattartással foglalkozik a napfénynek, a meleg tavaszi és nyári hónapoknak óriási szerepük van az emberi társadalmak életében. Az emberek táplálékukat a meleg időszakokban tudták megtermelni, ilyenkor bőség és jólét jellemezte a közösség életét, szemben a hideg téli napokkal, amikor az éhezés, a hideg és a sötét kerítette hatalmába az embereket. Érthető tehát, ha az ókori népek hálaadó, köszöntő rítusokkal ünnepelték a téli napfordulót, amely időponttól kezdve a nappalok egyre hosszabbodnak, átvitt értelemben a fény győzedelmeskedik a sötét éjszaka felett.

Jézus születésének története

Anyja, Mária, Józsefnek a názáreti ácsnak a jegyese volt, de még mielőtt egybekeltek volna, Mária gyermeket fogant a Szentlélek erejéből. József a judeai Betlehembe ment Máriával, mert Augusztusz császár rendelete szerint összeírás volt. Otttartózkodásuk alatt jött el a születés ideje, de mivel szállást nem kaptak, Mária egy jászolban hozta világra gyermekét. A pásztoroknak, akik a pusztán legeltették a nyáját, megjelent az Úr angyala, és tudatta velük, hogy megszületett

a Megváltó. A pásztorok meg is találták Betlehemben Máriát és a Kisdedet, hódolatukat fejezték ki az Isten fiának. (Más változatban a napkeleti bölcsek kaptak jelet Jézus születéséről, ők keresték fel a kisdedet, és ajándékokat vittek neki.)

Karácsonyfa állítás

A karácsonyfa előzménye a pogány hagyományokban a termőág, zöldág házba vitele, illetve a ház és a ház környékének örökzöld ágakkal díszítése. A szokást ismerték a kelták, náluk a fagyöngy, a magyal és egyéb örökzöldek játszották a főszerepet. Magyarországon a zöldág általában rozmaring ágacska, nyárfa vagy kökénybokor ága. A gerendára függesztették fel, aranyozott dióval, piros almával, mézesbábal, szalmafigurákkal díszítették. A diónak rontást űző erőt tulajdonítottak, a gyümölcs a bőség, egészség jelképe, a szalma pedig a betlehemi jászolra emlékeztet. Feljegyzések szerint az első hagyományosnak mondható karácsonyfát freiburgi pékinasok állították a város kórházában a XV. században. Átvitt jelentése a hagyományosan pirossal ékesített fenyőnek az életfa, a természet évről-évre megújulása, körforgása. A fán látható girland (vagy boa!) a paradicsomi rosszra csábító kígyót jelképezi, az alma a tudás fájáról szakasztott gyümölcsre emlékeztet (ennek mintájára alakultak ki később a piros, arannyal díszített üveggömbök), a gyertyák pedig a fény, a nap, keresztény felfogás szerint Jézus szimbólumai. A szegény paraszti családokban a II. világháború végéig megmaradt a zöldág állítás szokása, sőt volt, ahol a jó szaporulat reményében az istállóba is vittek belőle. A karácsonyfát hagyományosan Vízkeresztkor (január 6.) bontják le.

Regölés

A regölés a téli napforduló ősi, pogánykori szokása. Férfiak jártak házról-házra és bőség, termékenységvarázsló rigmusokkal köszöntötték a háziakat. Általában karácsony másnapján, 26-án került rá sor. A néprajzkutatók a regölés dallam és prozódiai sajátosságai alapján finnugor eredetet mutatnak ki (a kutatás szerint a sámánénekekkel van összefüggésben). Különböző népi hangszerekkel (duda, dob, csengő...) is kísérték a regölést, a szereplők kifordított báránybőr bundát viseltek. A regösök a házhoz való megérkezéskor a házigazdától engedélyt kérnek, hogy elmondhassák az éneket, ezután beköszöntőt mondanak, majd gyakori a csodaszarvas legenda valamely változatának elmondása, ezután következnek a jókívánások a háziaknak és az adománykérés. Állandó szövegrész a refrén: "Haj, regő rejtem, azt is megengedte az a nagyúrsten."

Betlehemezés

A betlehemezés a magyar paraszti hagyomány egyik legismertebb és legnépszerűbb, többszereplős dramatikus népszokása a karácsonyi ünnepkörben. Tulajdonképpen pásztorjáték, azt a történetet meséli el, melyben Jézus születésekor a pásztorok vagy a "három királyok" (a napkeleti bölcsek) meglátogatják a jászolban, barmok közt fekvő kisdedit és Máriát. A betlehemezők, általában férfiak, legények vagy gyerekek betlehemet visznek magukkal. Ez fából, papírból készült jászol, melyben a szent család figuráit és a jászolban fekvő állatokat ábrázolják. A dramatikus játék részei a bekéredzkedés, a háziak köszöntése, a születéstörténet felolvasása vagy előadása, adománygyűjtés. Állandó szereplők a pásztorok (külön megemléltendő az öreg pásztor) és egy angyal, illetve bizonyos vidékeken Heródes. Az erdélyi betlehemes hosszabb terjedelmű misztériumjáték, több szereplővel. Általában megjelenítik Szűz Máriát, Szent Józsefet is.

A magyar népi hagyományban Szenteste napján csak a ház körül szabadott dolgozni, a mezőn tilos volt tevékenykedni. Szintén nem volt szabad kölcsönadni, mert ez elvitte a szerencsét. Ezen az éjjelen merítették az ún. arany vizet vagy életvizet, melynek egészségvarázsló szerepet tulajdonítottak. Az éjfél mise alatt a pásztorok egyes vidékeken körbejárták a templomot, és zajkeltéssel (ostorcattogtatás, kürtölés...) igyekeztek a gonoszt távol tartani. A mise után a gazdák megrázták a gyümölcsfákat, hogy bő termés legyen, illetve az állatoknak is különféle mágikus erővel bíró ételeket adtak (pl. szentelt otyát, piros almát...), hogy egészségesek maradjanak.

TISZTELT VENDÉGEINK!

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy az **ERZSÉBET MÓRAHALMI GYÓGYFÜRDŐ** nyitva tartása a következő:

	Hétfő- csütörtök	Péntek	Szombat, Vasárnap
Fürdő: szeptember 1–május 31.	9–19	9–20	9–19
Fürdő: június 1–augusztus 31.	8–20	8–20	8–20
Gyógyászati recepció	7.30–18	7.30–18	9–18
Hátso élmény részleg: június 1–augusztus 31.	9–19	9–19	9–19

Karácsonyi nyitva tartás:

2007. december 24. (hétfő):	ZÁRVA
2007. december 25. (kedd):	ZÁRVA
2007. december 26-tól (szerda)	
2007. december 30-ig (vasárnap):	9.00–19.00
2007. december 31. (hétfő):	9.00–14.00
2008. január 1. (kedd):	11.00–19.00

ASZALTSZILVA LEVES

Hozzávalók:

1/2 kg magozott aszaltszilva
1 db fahéj, 3-4 szegfűszeg
diónyi vaj, 2 dl tejföl
50 g liszt, csipetnyi só

Az aszaltszilvát 1 l vízben a fűszerekkel puhára főzzük. A liszttel és a tejjel behabarjuk, majd hozzáadjuk a vajat. Melegen tálaljuk.

Szerencsét hozó
ZÖLDSÉGES
LENCSEFŐZELÉK

Hozzávalók:

25 dkg lencse, 2 babérlevél
2 kk. napraforgó olaj
1 fej apróra vágott hagyma
15 dkg vékonyra vágott sárgarépa
3 kockára vágott zellerszár
2 kk. pirospaprika
1 kk. finomra vágott friss zsálya
1 ek. paradicsompüré, só, borsika

A lencsét megmossuk, a babérlevéllel 25 percig főzzük fedő alatt. Leszűrjük, kivesszük belőle a babérlevelet, a főzőlevet félretesszük. A hagymát, sárgarépát, zellert 5 percig pároljuk olajban. Beletesszük a lencsét, a fűszereket és a lencse főzőlevét, majd lefedve 15-20 percig főzzük. Sűrítethetjük a főzőlevéllel összeturmixolt zöldségekkel.

Indul a Homokhát TV!

Hangoljon ránk
a **140,25 MHz**-es frekvencián!

Homokhát TV

Örömmel tudatjuk, hogy a hét település összefogásával létrejött Homokhát TV, a térség televíziója **megkezdte adását minden településen!** Ön is beállíthatja televízióján a megfelelő csatornát! **Ásotthalom, Domaszék, Öttömös, Pusztamérges, Rószke, Ruzsa és Zákányszék összefogott**, hogy közösségeiket közelebb hozzák egymáshoz, és a településeken történt eseményekről tájékoztassák a térség lakosságát. A 24 órás képűség mellett ezentúl mind a 7 településen láthatják adásunkat **MINDEN PÁROS CSÜTÖRTÖKÖN 18 ÓRÁTÓL!**

DECEMBERI PROGRAMKÍNÁLATUNK: 140,25 MHz

Dec. **06-án** (csütörtök) 18–20 óráig **Első adásunkat** láthatják.
Dec. **13-án** (csüt.) és **16-án** (vas.) 14–16 óráig **Ismétlés**

Dec. **20-án** (csüt.) 18–20 óráig **Adventi műsorunkat** láthatják.
Dec. **23-án** (vas.) 14–16 óráig az adás **ismétlését** tekinthetik meg.

Dec. **27-én** 18–20 óráig **Karácsonyi és Óévbúcsúztató** műsorunk.
Dec. **30-án** 14–16 óráig az adás **ismétlését** tekinthetik meg.

**AZ ÜNNEPEK ALATT IS NÉZZE A HOMOKHÁT TV
MEGHITT HANGULATÚ MŰSORAIT!**

*Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kíván
A HTV STÁBJA!*

Kormányos Autósiskola

Szeged, Tisza L. krt. 14.
62/471-921 20/220-2858

**Tanfolyamok busz,
tgg, szgk, mkp kategóriákban**

Személyszállítást vállalunk 36 főig belföldre
62/471-921 20/220-3335
kormanyos97@invitel.hu

invitel 2007 ŐSZI-TÉLI AKCIÓK:

ADSL akció

Ingyen az első 2 hónapban, ajándék vírusirtóval!

ADSL akció diákoknak

2 hónap ingyen ADSL jövő nyáron! 0 Ft belépési díjjal!

Üzleti ADSL akció

Kedvező havidíjak: szereld magad csomagoknál már havi nettó 4 970 Ft-tól!

Üzleti kettő az egyben csomagok

WiFi routerrel és lebeszélhetőséggel!

Homokhátsági képviseleti iroda:

Domaszék, Dózsa György u. 46. (fő utca)
Telefon: 62/284-026 Mobil: 70/39-88-516

Nyitva: H-P: 9.30–17.00; Szombat: 9.00–13.00

Németórát, tolmácsolást,
angolórát németnél!
Ásotthalomtól Szegedig:
06-20/914-5995.

*Ez itt az Ön
hirdetésének a helye!*

Mórahalom és Vidéke Takarékszövetkezet

MEGNYITOTTUK ÚJ FIÓKUNKAT SZEGED BELVÁROSÁBAN,
A VITÉZ UTCA 9. SZÁM ALATT!

Kellemes, otthonos környezetben, rugalmas és gyors ügyintézésel várjuk ügyfeleinket!

Ízelítő szolgáltatásainkból:

- folyószámla-vezetés kedvező feltételekkel
- különböző számlacsomagok, hogy mindenki megleglje örömét
- InternetBank, HomeBank, TeleSMS és TeleInfo szolgáltatások
- nemzetközi bankkártyák széles választéka
- lakossági hitelügyintézés – szabad felhasználású és lakáshitelek
- vállalkozói hitelügyintézés
- befektetési szolgáltatások

*Mi már ismerjük a nyitás örömeit. És Ön?
Mórahalom és Vidéke Takarékszövetkezet*

Tel.: 62/540-425 • www.morahalomtksz.hu

T-Mobile Szélessáv

**0 Ft
havidíj**

2008. február 29-ig
12 hónapos hűségnyilatkozattal

A havidíj befizetésére vonatkozó ajánlat 2007. november 1-től 2008. február 29-ig érvényes, és a február 29-ig valódi igénybe a mobil internet csomagok mellett 1 éves hűségnyilatkozattal. A notebook ajánlat feltételei, és a havidíj befizetésére vonatkozó részletek a T-Mobile weboldalunkon és ügyfélszolgálatunkon érhetők el: 1430, 06 1 065 8210

www.t-mobile.hu

**Arany- és Platinakártyásoknak
notebookok
kamatmentes részletre**

DÉLI-BÁB'98 Bt. Mórahalom, Szegedi út 1/B.
(a strand mellett, a Thermál Panzió bejáratánál)

Tel./fax: 62/280-707, mobil: 30/205-21-80

T-Mobile
Partner

AGROFERR

ZÁKÁNYSZÉKI LAKÓPARK LAKÁSAI LEKÖTHETŐK

30–78 m²-ig, KULCSRAKÉSZEN:
BRUTTÓ 165.000 Ft/m²

HITEL, SZOCPOL IGÉNYBE VEHETŐ

30/9559-664
www.agroferr.hu

AGROFERR

MÓRAHALMI LAKÓPARK SORHÁZI LAKÁSAI LEKÖTHETŐK

47–63 m²-ig, KULCSRAKÉSZEN:
BRUTTÓ 175.000 Ft/m²

HITEL, SZOCPOL IGÉNYBE VEHETŐ

30/9559-664
www.agroferr.hu

Szilveszteri fergeteges buli

Mórahalmon

Erzsébet Kávézó

az

-ban

Köszöntse nálunk az Újévet!
Szeretettel várjuk Önt
és kedves barátait!

Erzsébet Kávézó és Koktélbár
Mórahalom, Millenniumi sétány 16/A
Tel.: 30/269-2545, 30/269-2546

Amit kínálunk:

- ✦ aperitif italok
- ✦ svédasztalos vacsora - hatalmas választékkal
- ✦ éjfélkor 1 pohár pezsgő
- ✦ tombola - értékes nyereményekkel
- ✦ és nem utolsósorban:
egy jó buli színvonalas környezetben!

A vacsorajegy ára: 7500 Ft

Az est támogatója: **JIM BEAM** - Heinemann Testvérek Kft.

Kellemes Ünnepeket!

A Térségi Tükör munkatársai Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet kívánnak minden kedves olvasónknak!

Olhassák lapunkat a jövő évben is. A szerkesztőbizottság

DISDA JENŐ:

Itt van a szép Karácsony

Itt van a szép, víg karácsony, Élünk dión, friss kalácson: mennyi finom csemege! Kicsi szíved remeg-e?

Karácsonyfa minden ága csillog-villog: csupa drága, szép mennyei üzenet: Kis Jézuska született.

Jó gyermekek mind örülnek, kályha mellett körben ülnek, aranyese, áhítat minden szívet átitat.

Pásztorjátások be-bejönnek és kántálva ráköszönnek a családra. Fura nép, de énekük csudaszép.

Tiszta öröm tüze átég a szemeken, a harangjáték szól, éjfélüzenet: Kis Jézuska született!

Karácsonyi bejgli**Elkészítés:**

A lisztet elmorzsoljuk a vajjal, zsírral és 8 dkg cukorral. Az élesztőt 2 dl langyos, cukros tejben felfuttatjuk és a tésztahoz vegyítjük, hozzáadunk még egy tojást, késhegynyi sót. Az élesztet jól összegyúrjuk és hideg helyen néhány órán át pihentetjük. Utána 6 egyenlő részre osztjuk és cipókba formáljuk, majd téglaalakúra kinyújtjuk. Háromat mákos, háromat diós töltelékkel töltünk meg úgy, hogy a sűrű töltelék lapos késsel egészen a tészta széleig kenjük, a keskenyebbik oldalon kb. 1 cm-t visszahajtunk a tésztaból, és a felső részre visszahajtjuk.

Gyengén kiszírozott tepsibe rakjuk a megtöltött bejglit, tojással megkenve fél óráig meleg helyen tartjuk, ismét megkenjük, és ezúttal hideg helyre tesszük addig, amíg a tojás megszárad. Mérsékelt meleg sütőben, kb. 35-40 percig sütjük. Így szép márványos lesz.

Máktöltelék: 26 dkg cukorból 2,5 dl vízzel szirupot főzünk, amellyel leforrázzuk a mákot, majd hozzákeverünk 5 dkg megtisztított mazsolát, kevés reszelt citromhéjat.

Diótöltelék: 22 dkg cukorból 2 dl vízzel szirupot főzünk és az őrölt dióra öntjük. Hozzáadjuk a megtisztított mazsolát, reszelt citromhéjat, és a 4 dkg zsemlemorzsát.

DECEMBER**Télelő / Álom hava Szentkarácsony hava**

A Romulus által beosztott római év tizedik hónapja volt (decem). Mikor Numa a januárral és februárral megtoldva tizenkét hónapot csinált, akkor december a végére szorult az évnek. Nagy Károly szent hónapnak nevezte el decembert a nagykarácsonyi ünnepek alapján, amelyek az áhitatos szívek örömapjaiból állnak. 21-ével kezdődik csillagászatilag a tél. A Nap a **Bak** jegyébe lép.

ADVENT

Az egyházi év kezdete, a karácsonyi előkészületek időszaka. Kezdeté a Szent András napját (nov. 30.) követő vasárnap előestéje. Eredete az V-VI. századra nyúlik vissza, s az első időszakban háromnapos böjttel volt összekötve.

December 4.**BORBÁLA NAPJA**

Szent Borbála emlékünnepe, aki Kis-Azsiában élt. Keresztény hitéért halt mártírhálált. A bányászok, tüzerek védőszentje. A Borbála nap hiedelmesszokásai a magyar nyelvterületen csak szóróvonyas terjedtek el. Például a női munkatálatom, e napon a női látogató nem hoz szerencsét a hához.

December 6.**szent MIKLÓS NAPJA**

Szent Miklós püspök a IV. században élt a kisázsiai Myra városában. A pékek, gabonakereskedők, diákok, eladók, révészek, vizimolnások, polgárvárosok pártfogója. A Mikulás szó a Miklós név szlovák megfelelője, csak a XIX. században került be a köznyelvbe. Az ország egyes területein szokás volt a mikulásjárás, amely eredetileg középkori diákszokás volt. A falvakban a XX. század első évtizedeiben városi hatásra terjedt el az ajándékozás szokása.

December 13.**LUCA NAPJA**

Szent Luca a legenda szerint keresztény hitéért halt vértanúhálált, az egyház nem tartja valós történelmi személynek. A szembetegségben szenvedők, az utcanők és varrónők pártfogója. A név a latin lux, azaz a fény szóból ered. Ehhez a naphoz kapcsolódó hiedelmek: például a férj- és házasságjósítás, halál- és betegjósítás, termésjósítás, időjárásjósítás.

December 21.**TAMÁS NAPJA**

Hitetlen Tamás néven emlegetett apostol napja. A hagyomány szerint pünkösd után megjelent neki külön Jézus. Innen ered a szólás: Szent Tamás szolgálja vagyok, azaz hiszem, ha látom. E naphoz is férjjesztő praktikák kapcsolódnak.

KARÁCSONY

Krisztus születésének megünnepléséről első adatokkal a IV. században találkozunk. Niceai János püspök szerint I. Gyula pápa alatt kezdték ünnepelni, majd az ünnep innen terjedt tovább. December 25-e a téli napforduló, az ókori hitvilágban - a Mithras kultuszban - a nap újjászületésének (Dies natalis solis invicti) ünnepe volt. A középkorban a karácsonnyal kezdődött az új esztendő.

December 24.**KARÁCSONY VIGILÁJA, ADÁM-ÉVA NAPJA**

Az adventi időszak utolsó napja. A karácsonyfa-állítást először Elzászban jegyezték fel a XVII. században. A XVIII. századtól már mint protestáns családi szokás terjedt el a német területen. A XIX. századtól a világ számos országában meghonosodott a karácsonyfa-állítás. Hazánkban a XIX. század első felében jelent meg, elsősorban nemesi, majd polgári körökben. Először Brunsvik Teréz marionvásári grófnő állított karácsonyfát. A század második felében a társadalom többi rétegénél is elterjedt. Magyarországon a karácsonyfa elterjedése előtt termőágakat állítottak, ezeket rozmaring-, nyárfá-, bürök-, kőkenyágakból készítették. Gerendára, vagy a szobasarkokba függesztették, olykor a koronájával lefelé. A karácsonyi ajándékozás szokásának ókori előzménye a római újévi ajándék a strenna, amelyet Kalendae Januariae (január 1.) alkalmával küldözgettek egymásnak. A német protestantizmus a XVII. századtól családi ünnepé tette a karácsonyt, s ettől kezdve az ajándékozás főleg családi körben jutott jelentőséghez: elsősorban a szülők ajándékozták meg gyermekeiket.

December 25.**KARÁCSONY NAPJA**

A hagyományos magyar paraszti életben a család ünnepe volt. Ez a nap munkatálatommal járt. Csak a legszükségesebb munkákat végeztek el. Tilos volt ezen a napon a kölcsönkérés és kölcsönadás, mert kivített volna a szerencsét.

December 26.**KARÁCSONY másodnapja, ISTVÁN NAPJA**

István az egyház első vértanúja, államalapító királyunk Szent István névadó szentje. A regölés a magyarság egyik legarchaikusabb szokása, fő időpontja is ezen a napon van. A regölés a legények és házasságteremtés és párokat összeválasztó háziról házra járó köszöntő szokása, a téli napforduló pogánykori emléke.

December 27.**JÁNOS NAPJA**

Szent János evangélista ünnepe. E naphoz kapcsolódott a borszentelés szokása. A szent bornak is - minden más szentelménynek - mágiikus erőt tulajdonítottak. Beteg embert és állatot gyógyítottak vele.

DECEMBERI VILÁGNAPOK**december 1.****AIDS ELLENES VILÁGNAP**

1988-ban december 1-jét AIDS Elleni Világnappá nyilvánította az Egészségügyi Világszervezet (WHO), hogy ezzel is felhívja a figyelmet a nemzetközi összefogás szükségességére.

december 4.**BÁNYÁSZ - NAP - SZENT BORBÁLA NAPJA**

Szent Borbála, a bányászok védőszentjének napja, a bányászok és kohászok ünnepe.

december 10.**EMBERI JOGOK NAPJA**

1984. december 10-én az ENSZ-közgyűlésen elfogadták az emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozatot. Ennek emlékére 1950. december 4-i ENSZ-közgyűlés ezt a napot az Emberi Jogok napjává nyilvánította.

december 16.**Magyar Kórusok napja**

A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége (KÓTA) és a Magyar Zenei Kamara védnökségével 1991 óta rendezik meg a Magyar Kórusok Napját, Kodály Zoltán születésnapjához kötik.

December 28.**APRÓSZENTEK NAPJA**

Aprószentek napja a Krisztusért mártírhálált halt betlehemi kisdedek emlékünnepe, azoké, akiket Heródes a gyermek Jézus keresésekor megöletett. Ezen a napon megvesztozték a gyermekeket a betlehemi kisdedek szenvedésének emlékére. Magyarzata kettős: egyrészt a pogány termékenységvarázslással függ össze, másrészt a bibliai történettel kapcsolatos.

December 31.**SZILVESZTER**

Szent Szilveszter pápa (314-335) ünnepe. A szilveszteri és újévi a szokások és hiedelmek célja az, hogy biztosítsa a következő esztendőre az állatállomány szaporaságát és a termés bőségét, valamint az emberek egészségét, szerencsését.

Térségi Tükör

Kiadó: Móránét Kht.

Ügyvezető igazgató:

Duka Félix

Főszerkesztő: Duka Félix

Szerkesztők: Pásztai András,

Fodor Csaba, Péter Árpád,

Szabó Katalin

Kiadói telefon: (62) 281-219

Készült:

Typo-Alfa Nyomda Kft.

(30) 33 87 641

Nyomdai előkészítés:

Térség Invest Kft.

6782 Móratham, Röszei út 1.